

'СВЕТА НЕДЕЛЯ

Брой 43 | 2 октомври 2005

† ВТОРА НЕДЕЛЯ СЛЕД НЕДЕЛЯ ПОДИР ВЪЗДВИЖЕНИЕ

В името на Отца, Сина и Святаго Духа, Възлюбени в Господа братя и сестри, Вековна и съвременна религиозно-нравствена потребност за човека е наличието на храм, който да приютява под своя купол вярващите християни, да ги обединява, освещава и подпомага по пътя на тяхното спасение.

Съзнавайки тази изключително важна потребност за духовното усъвършенстване на своите чада, светата Православна църква е благославяла и насърчавала построяването на множество храмове, както в миналото, така и днес.

Храмът като дом Божий има не само архитектурно измерение и православен стил, но той има преди всичко висша ценност и духовно предназначение, а именно - чрез извършване на светите Богослужби, тайнства и други чинопоследования, а най-вече на светата Божествена Литургия, да съдействува за единството и вярата на богомолците, за тяхното освещаване, богоуподобяване и спасяване чрез благодатта на Господа Исуса Христа.

Ето защо всеки православен християнин по дълг и съвест трябва да посещава енорийския си храм, а при липса на такъв - друг съседен и в него да търси и намира Божията благодат, която ще го подпомага и извисява в делото на спасението.

Наред с ръкотворния храм, в който ние се събираме за молитва и благодатно общение с Бога, света Богородица и светиите, за да станем богоносци и богопросветители в тези усилни времена, съществува и друг един храм, необятен и величествен, който е създаден от Твореца - това е огромната вселена с безброй звезди, планети и галактики. Този световен храм не е дело на слепия случай, а е резултат от творческата деятелност на Всемогъщия Бог! Той премъдро и

“Вие сте храм на Живия Бог” (2 Кор. 6:16)

промислително сътворява видимото от невидимото и влага чудни закони в света, които осигуряват хармоничното устройство и развитие, както на материята, така и на живота. Затова ние само можем със священ възторг да възкликнем ведно с псалмопевица: *“Небесата проповядват славата на Бога, и за делата на ръцете Му възвестява твърдата!”* и ведно със светата Църква да кажем: *“Велик Си, Господи, и чудни са Твоите дела и нямаме достатъчно думи да възпеем Твоите чудеса!”*

Братя и сестри, има обаче и друг един храм, за който говори св. ап. Павел в днес прочетеното апостолско четиво: *“Вие сте храм на живия Бог, както е казал Бог: ще се посея в тях, и ще ходя между тях, ще им бъда Бог, а те ще бъдат Мой народ”* (2 Кор. 6:16). Тези богоозарени слова недвусмислено и ясно говорят, че човек е носител на безсмъртната душа и потвърждават категорично неговото създаване от Твореца - Всевишния Бог: *“И сътвори Бог човека по свой образ, по Божий образ го сътвори”* (Бит. 1:27). Образът Божий - това е духовното начало у нас, т.е. безсмъртната душа, частица от Божествения Дух. Получил тази духовна субстанция или същност, човек е вече не само материя, а жива религиозно-нравствена личност, пред която стои върховната цел - богоуподобяването и спасението. Следователно ние, човеците, бидейки създадени от Твореца, се явяваме наистина като храм на Живия Бог.

Какво величие, но и каква отговорност да бъдем наречени в Словото Божие “храм на Живия Бог”, храм, в който сам Господ присъства като лекува, освещава и спасява нашата душа.

Но нека се запитаем: винаги ли сме такъв Божий храм, в който обитава Бог, т.е. любовта и светостта, или по-често сме

обиталище и свърталище на похоти, страсти, грехове и пороци? Трябва честно да си признаем, а оттам и да се каем и изповядваме в светото Тайнство Изповед, че в нас бушуват най-различни изкушения, които ни тласкат към извършване на едни или други грехове. Каква мрачна картина - и вътре в нас и около нас: много повече тъмнина и порочност, отколкото светлина и святост! Именно такава едно наше, а и общочовешко състояние, има предвид св. ап. Павел, когато ни увещава в завършека на апостолското четиво: *“Нека се очистим от всякаква сквернота на плътта и духа, като вършим свети дела със страх Божий!”*

Ето верния път, по който можем и трябва да тръгнем, за да излезем от блатото на порочността, път на очистване от всичко греховно, свързано с плътта и духа, съпроводено с пълно покаяние, път на

истински дела на вяра и милосърдие, за което се говори и в днес прочетеното св. литургийно Евангелие: *“И тъй, бъдете милосърдни, както и Вашият Отец е милосърден”* (Лук. 6:36)

Само като следваме благословената препоръка на св. ап. Павел и като се стараем да извършваме християнски подвизи и добродетели на просиялите Божии угодници и светии, само тогава ние ще изградим от себе си чисти, възвишени и свети храмове на християнската добродетелност и църковна святост, в които ще обитава нашия Спасител и Изкупител Господ Исус Христос!

Нему подобава всяка слава, власт, чест и поклонение, заедно с Безначалния Му Отец и с Пресветия, благ и животворящ негов Дух сега и през вековете. Амин!

Свещеноиконом **Антон Вълчанов**

2 ОКТОМВРИ - СВ. МЧЦА ИУСТИНА, СВ. АНДРЕЙ, ЗАРАДИ ХРИСТА ЮРОДИВ

Света Иустина живяла и пострадала за Христа в третия век. Родена в Антиохия тя залюбила Христа след като един ден чула словото на антиохийския дякон Праилий, приела свето Кръщение и отказала да се омъжи за отреденият и жених. При нея

призовали известния магьосник Киприян, когото тя възродила с Кръстното знамение и обърнала в истинската вяра в Живия Бог. Това станало причина двамата да бъдат екзекутирани и така да просияят в святост.

Подвигът “юродство заради Христа” намира оправдание в думите на св. апостол Павел: *“Ако някой от вас мисли, че е мъдър на тоя свят, нека стане безумен (юродив), за да бъде мъдър. Защото мъдростта на тоя свят е безумство пред Бога”* (1 Кор. 3:18-19). *“Бог избира онова, що е безумно на тоя свят, за да посрами мъдрите; Бог избира онова, що е слабо на тоя свят, за да посрами силните; Бог избира онова, що е от долен род на тоя свят и е унижено и това, що е нищо, за да съсипе онова, що е нещо”* (1 Кор. 1:27-28). Тъй че юродивите заради Христа съзнателно взимат вид на безумни човеци, доброволно се подлагат на всевъзможни лишения, унижения и страдания, та, като станат *“от долен род”* на тоя свят, презрени, измет на света, да намерят милост в очите на Господа.

Светата Христова църква знае много такива юродиви. Такъв бил и св. Андрей, просиял като юродив в Цариград през деветия-десетия век.

Св. Андрей бил по произход славянин. Живял като роб у благочестив човек на име Теогност. Господарят оценил добротата на роба и му дал средства да получи образование.

Андрей обичал да чете Свещеното Писание, да ходи на църква, да се моли и да мисли как да угоди на Бога.

След известно време благочестивият Теогност му дал свобода.

Оттогава Андрей се посветил изцяло на молитва на Бога.

Веднъж във видение получил от “светъл Момък” три венци с думите:

- Иди си с мир! И отсега бъди наш приятел и брат. Бързай на добър подвиг! Бъди безумен и беден заради Мене и ще бъдеш участник на голямо добро в Моето царство!

Андрей заговорил:

- Не ще мога да изплатя тия хубави венци. Но почакай - ще отида да попитам моя господар дали няма да ми даде злато, та да ги купя!

- Тия небесни венци не се купуват със злато, а с духовна борба - му казал явилният се от небесата “Момък”.

На другия ден Андрей взел нож, отишъл на кладенеца и нарязал на парчета горната си дреха. Правел се на безумен. Видял го някакъв готвач от господарската къща и казал за това на господаря си.

Като чул, че добрият Андрей говори несвързано, господарят се опечалил. Двамата го взели наистина за луд, свързали го със железни вериги и го повели към църквата “Света Анастасия”.

В църквата денем св. Андрей се правел на

юродив, а нощем непрестанно се молел на Бога.

След четири месеца бил пуснат. Той тичал из улиците и пеел, като се показвал безумен. Понякога цяла седмица не вкусувал хляб. Дрехата му била цяла в дрипи.

В тоя голям град, посред толкова богати и щастливи хора, той, подобно на Христа, нямал где глава да подслони. Когато имал нужда малко да поспи, за да си отпочине морното му тяло, Андрей лягал на някое бунище, гдето лежали кучетата. Лягал до тях, а те не го приемали до себе си, както пише житиеписецът му. Едни ръмжели, хапели го и го гонили от себе си. Други пък бягали от него. Не отдъхнал никога под покрив, той лежал на сметта като бедния Лазар, от хора и от животни тъпкан, презиран, подритван.

Смиреният Божий угодник получил дар на прозорливост.

На един крадец предсказал, че ще ослепее, ако изпълни лошия си замисъл - ако отиде нощем да разкопае пресния гроб на една девица и вземе дрехите и. Крадецът не го послушал и ослепял.

Един друг човек навсякъде се хвалел, че бил християнин, а не обичал да посещава църквата и да се моли. Св. Андрей го срещнал на улицата и го изобличил пред всички наоколо с висок глас:

- Казваш, че си християнин, а не влизаш в църква. Ние се молим в храма, а ти спиш или се занимаваш с други неща. Ако пък се отбиеш в църква, прекръстваш се и веднага излизаш. Знай, че Божията благодат няма да почива над тебе, ако не оправииш пътя си!

Веднъж Андрей, тоя чуден Божий човек, се появил на едно от тържищата в Цариград. Някои там дали да се разбере, че го считат недостоеен да говори и да бъде сред тях. Те се нахвърлили срещу него и почнали да го бият. Една благочестива жена, на име Варвара, се спуснала да го брани от нападателите. Изведнъж пред очите на Варвара долетели много лястовици. Сред тях бил един бял гълъб, който носел маслинено клонче в човката си. Тя чула как гълъбът по човешки заговорил на св. Андрей:

- Смирени Андрей, приеми това клонче, което Сам Бог Вседържител ти изпраща от рай в знак на Своята благодат!

Със своята чиста душа това видяла само Варвара и прославила Бога с тия думи:

- Благословен си Ти, Господи! Колко светии имаш сред нас, за които ние нищо не знаем!

След няколко дни Андрей пак видял тая благочестива жена и и казал:

- Пази моята тайна, Варваро, докато си отида от тоя свят!

А тя му възразила:

- Как може да не се говори за такива свети неща!

В една люта зимна нощ св. Андрей се гушел в ъгъла на една сушинка. Там намерил да лежи

куче. Той треперел от студ. Легнал до животното, за да стопли малко гърба си. Кучето избягало. Юродивият рекъл:

- О, какъв съм аз грешен и окаян човек. Не само човеците, но и кучетата се гнусят от мене! Господи, Ти, Който Сам пожела да бъда окаян, безумен и беден, подкрепи търпението ми в юродството, та ако умра през тая тежка зима, да угасна с любовта си към Теб!

Св. Андрей Юродиви бил удостоен, подобно на св. апостол Павел, да бъде издигнат до третото небе. Там видял Христа Господа в цялата Му слава: Много небесни сили с песен славословели Бога и се кланяли пред престола Му.

По-късно св. Андрей разказал за видението с тия думи:

- Такава радост ме обзе, като видях Господа, че и сега не мога да я изкажа с думи! В трепет лежах пред моя Владика и Господ. Чудех се на Неговото милосърдие, че допусна мене, грешния и нечист човек, да застана близо до Него и да видя Неговата красота. Докато ангелите пееха, аз се намирах в рая и си мислех: защо не виждам тук пречистата Божия Майка св. Богородица? Изведнъж един мъж, светъл като облак, с кръст в ръка, застана до мене и рече: "Ти искаш да видиш Небесната Царица. Няма я тука сега. Тя отиде долу, в бедния свят на земята, да помага на човеците, да утешава скърбящите. Нали знаеш, че тя е Надежда на безнадеждните? Затова гледа да бъде повече сред тях. Бих ти показал тук нейното свято място, но няма време. Трябва да се върнеш обратно, откъдето си дошъл, както е заповядал Владиката!"

Понеже не видял в рая св. Богородица, Андрей Юродиви се удостоил да я види във Влахернската църква в Цариград, дошла да помага и да закриля хората. Видял я той как държи в ръце омофор, обкръжена от пророци, апостоли, ангели.

Много чудеса извършил св. Андрей. Много грешници обърнал в пътя на спасението. Но никога при тия дивни прояви на Божията милост към него не се възбудили в душата му гордост и самонадеяност. Той продължил да пази най-дълбоко смирение, като унижавал себе си пред Бога и човеците и като се молел постоянно за ония, които му се присмивали, както и изобщо за всички грешници.

Св. Андрей починал в дълбока старост.

Светата Църква, като празнува паметта му, слави неговото смирение и доброволната му бедност с песента: **"Христовите думи - блажени бедните духом, защото тяхно е Царството Небесно - се изпълниха в тебе, блажени Андрее. Като си обеднял духом, ти си получил Небесното Царство!"**

6 ОКТОМВРИ - СВ. АПОСТОЛ ТОМА

Св. апостол Тома, както и болшинството от апостоли били родом от Галилея. Животът на галилейците бил прост и суров и затова Господ Исус Христос измежду тях призовал следовниците си. Когато иудеите вече преследвали Господа и търсели начин да го заловят и убият, Той решил да премине река Йордан, за да отиде във Вигания и да възкреси Лазаря. Св. ап. Тома предложил на учениците да последват Господа и да умрат с Него. По време на Тайната вечеря Господ Исус Христос казал на учениците Си: *“А къде отивам Аз знаете, и пътя знаете.”* Тома запитал: *“Господи, не знаем къде отиваш; и как можем да знаем пътя?”* Исус го погледнал и рекъл: *“Аз съм пътят, истината и животът; никой не дохожда при Отца, освен чрез Мене.”* След Възкресението Си Господ се явил на Своята пречиста Майка, на Мария от Магдала и на другите мирноносици, както и на Лука и Клеопа. Вечерта на същия ден се явил и на всички апостоли, сред които обаче не бил Тома. Когато апостоли му казали за явяването на Господа, Тома възкликнал: *“Ако не видя на ръцете Му белега от гвоздеите, и не туря пръста си в раните от гвоздеите, и не туря ръката си в ребрата Му, няма да повярвам!”* Осем дни по-късно апостоли били отново в същия дом, заключен поради страх от преследване. Дошъл Исус, застанал сред тях и рекъл: *“Мир вам!”* После се обърнал към Тома и рекъл: *“Дай си пръста тук, и виж ръцете Ми: дай си ръката и тури в ребрата Ми; и не бъди невярващ, а вярващ!”*

Тома извика: *“Господ мой и Бог мой!”*

След деня на Петдесетница апостолът изпълнил своя жребии да проповядва Евангелието в Партия, Мидия и Индия. За да го укрепи Господ му се явил и му дал сили за дългия път. По това време в Иерусалим дошъл търговец от Индия на име Аван, който търсел изкусен майстор, способен да построи дворец на царя на оная страна. Тома му казал, че сам е изкусен майстор в това занятие и ето, че потеглили да дълг път. Когато стигнали, Тома получил пари, за да започне работа, но той раздал всичко на бедните и обърнал много от местните жители в истинската вяра. Когато царят се научил, решил да екзекутира жестоко апостола, но ето, че братът на владетеля тежко заболял и докато боледувал получил видение за небесното жилище, което Бог му приготвил, ако приеме стореното от Тома за благодеяние. Двамата - царят и неговият брат паднали в нозете на св. ап. Тома.

Дошло време за Успението на Божията Майка. Всички апостоли по чудодееен начин били доведени на облаци от страните, в които проповядвали, за да присъствуват на това, колкото тъжно, толкова и радостно събитие - Божията Майка щяла да заеме подобаващото и се място на застъпница за човешкия род пред неговия Господ. Само Тома не дошъл. Божият промисъл го избрал, като пристигне да поиска от другите апостоли да отворят гроба на Пречистата Дева, за да и се поклони. В гроба обаче нямало никой. Света Богородица била взета в Царството на Своя Син.

Апостолът се върнал по същия път, за да продължи своето дело. В един град той обърнал много хора към светата вяра. Между тях била и племенницата на тамошната царица Мигдония. Самата царица облечена

като проста жена дошла да чуе проповедта за нашето Спасение и животът и се променил. Царят видял промяната и повелил на сестрата на царицата - Терцияна да въздейства на сестра си, но резултатът от това бил, че и двете станали ревностни християнки. Народът все по-масово приемал християнството и това разгневило царя в крайна степен. Сред последните, които се обърнали били и царският син. Царят заповядал да подложат апостола на мъчения, от които Христовият ученик излязъл невредим. Екзекуцията се състояла пред множество разплакани ученици на св. ап. Тома.

Жестокият цар скоро се обърнал към Христа по великата Божия милост.

Тъй в Партия, Мидия и Индия Църквата още в апостолско време почнала да тържествува пад прогнилото езичество.

Днес емисарите на новото езичество се опитват да убеждават верните, че уж истината за Живия Бог, Който дойде в плът и се разгъна за нас и лъжата на онези “религии”, които в прелъстеното ухо човешко нашепва сам лукавият, могат да се обединят в някаква “нова религия”. Първоначално те ни изкушават с фалшивогласни възвания за обединение на “всички християнски църкви”, макар много добре да знаят, че Църквата Христова е само една и в нея няма място за ересите, от които с цената на големи саможертви ни отърваха светите Отци на Църквата. По-нататък те ни уверяват, че така разводненото по тяхното желание християнство трябва непременно да се обедини и с “другите монотеистични религии”, сиреч на един кол да се вържат и вълка и агнето. И накрая ни убеждават, че към получената смес трябва да се добавят и “всички онези, които имат някакво религиозно чувство”, сиреч оцелялото езичество и неговите съвременни издънки - най-грозното магьосничество и най-развратен окултизъм. Така християните, по плановете на “осъвременителите” на християнството, ще бъдат принудени да се кланят и на Бога и на нашия враг - сатаната, дотогава, докато този последния не бъде обявен без съпротива, от страна на прелъстените люде, за “истинския” бог.

За крепките във вярата това е поредната измама на падналия ангел, която ясно указва приближаването на последните дни. За неукрепналите тези брътвежи са отрова, която попаднала веднъж в сърцето води неминуемо до смърт на безсмъртната човешка душа. Това е именно целта на врага човешки - да повлече в преизподнята, колкото може повече човешки души, защото човека, когото Божията любов създаде, е омразен на родителя на омразата и на всяко падение.

Колкото и малка да е България и колкото и лишена от влияние да изглежда в очите на някои Българската Православна Църква, тя е трън в очите на слугите на рогатия, защото нейните членове почитат Бога - Отец, Син и Дух Светий. Бог няма да ни остави, стига да бдим за чистотата на сърцата си!

Да бъдем не невярващи, а вярващи, възлюбени в Господа нашего братя и сестри и, колкото и да сме немошни, да се ославяме на примера на св. апостол, когото Божията любов пощади въпреки съмнението и да кажем: **ГОСПОД НАШ И БОГ НАШ!**

Свети апостоле Тома, моли Бога да ни дарува силна вяра, че да устояваме на отровата на зловерието и немошната на маловерието! Амин!